

NISMO VKLJUČENI V POSTOPKE, PA BI MORALI BITI

Sodelovanje invalidov pri pripravljanju zakonodaje

Borut Sever

Foto: ZIFS

Konvencija o pravicah invalidov določa obveznost držav podpisnic, v tem primeru tudi naše države Republike Slovenije, da se pri pripravljanju in izvajanju zakonodaje in usmeritev za izvajanje Konvencije o pravicah invalidov in pri drugih postopkih odločanja, ki se nanašajo na invalide, temeljito posvetujejo z invalidi, ter jih dejavno vključujejo prek njihovih reprezentativnih invalidskih organizacij, s čimer se uresničuje tudi načelo **»NIČ O INVALIDIH BREZ INVALIDOV«**.

Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS) se v sodelovanju z invalidskimi organizacijami v skladu s Konvencijo o pravicah invalidov, Zakonom o invalidskih organizacijah in akti NSIOS vključuje v postopke pripravljanja predpisov h katerim smo povabljeni, oziroma pri katerih ugotovimo, da se nanašajo na invalide. Pri tem pa se vse prepogosto soočamo z dejstvom, da nas pripravljavci ne vključujejo v postopke, kakor to zahteva konvencija, temveč smo vključeni le s sodelovanjem preko javnih razprav in na kar redno opozarjamo. To ugotavlja tudi Odbor za pravice invalidov Združenih narodov, ki v svojih zaključnih ugotovitvah o izvajanju konvencije v naši državi iz lanskega leta zahteva, da Republika Slovenija zagotovi pravočasno, temeljito in celovito posvetovanje z invalidi v vseh stopnjah postopkov odločanja, še posebej pri oblikovanju, izvajanju in nadzoru zakonodaje, programov in ukrepov v zvezi z invalidnostjo.

Pri tem moramo poudariti, da nas naše resorno ministrstvo - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, predvsem direktorat pristojen za invalide praviloma vključuje v postopke (delovne skupine,

oblikovanje predlogov..), kakor pri posameznih predpisih tudi nekatera druga ministrstva, večinoma pa se lahko vključujemo šele v postopkih javne razprave, kjer podajamo pripombe in komentarje skupaj s širšo javnostjo, s čimer se kršijo določbe konvencije o pravočasnem, temeljitem in celovitem posvetovanju z invalidi v vseh stopnjah postopkov.

O predpisih v sprejemanju NSIOS obvešča tudi članice in vezano nato posreduje pridobljena stališča, komentarje in pripombe pripravljavcem predpisov.

Predpisi, ki so v javni razpravi so objavljeni na spletnem portalu Republike Slovenije – eUprava: <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov.html#eyJmaWx0ZXJzljp7ImNvbW1lbnQiOlsiLSJdLCJ0eXBlljpbli0iXSwic3RhdHVzljpbli0iXSwiY2F0Ijpbli0iXSwicmlqcyI6WyItMSJdLCJvZmZzZXQiOlsiMCJdLCJzZW50aW5lY2F90eXBlljpbIm9rIl0sInNlbnRpbmVsX3NOYXR1cyI6WyJvayJdLCJpc19hamF4IjpbIjEiXX19>

ŠPORTNI TABOR V LAŠKEM Drago Perko

Foto: Zveza za šport invalidov Slovenije-Paralimpijski komite

Zveza za šport invalidov Slovenije-Paralimpijski komite si še naprej prizadeva za vzpostavitev dolgoročnega sistema in pogojev za vključevanje mladih invalidov v športne aktivnosti. Zavaljo tega je skupaj z Lidl Slovenija razvila program Postani športnik. Da bi šport približali tako mladim kot njihovim staršem, pa letos prvič v Laškem v Hotelu Zdravilišče Laško organiziramo športni tabor za mlade in njihove družine.

Uvod z Darkom Đurićem

V Laškem se bomo zbrali med 23. in 25. avgustom, mladi in starši pa bodo imeli na voljo obilo aktivnosti, skozi katere bodo lahko v praksi spoznali šport in njegove pozitivne učinke na posameznika. V sklopu tabora, ki ga letos podpira in subvencionira Zveza za šport invalidov Slovenije-Paralimpijski komite, bodo zbrani že v petek prisluhnili paralimpijcu in dvakratnemu svetovnemu prvaku Darku Đuriću.

V soboto bo dr. Boro Štrumbelj predstavil širok diapazon paralimpijskih športov. Temu pa bo sledila prezentacija športov v dvorani Tri lilije in v OŠ Debra. Začelo se bo z namiznim tenisom, nadaljeval s košarko

na vozičkih (demonstrator selektor Žiga Kobaševič in košarkarji) in parakolesarstvom (selektor Luka Kovic). Vmes bo zbrane pozdravil Zdravko Lidl, Toyota Slovenija pa bo predstavila svoje vozilo, prilagojeno invalidom. Popoldne bo paraplavalna trenerka Kristina Žagar zbranim predstavila paraplanjanje. Večer se bo sklenil z druženjem in posebnim paralimpijskim kvizom za družine.

Športne igre in medijski dan

Nedelja prinaša predavanje na temo partnerstva (mag. Natalija Spark) in starševstva ter vzgoje (dr. Tjaša Filipčič). Udeleženske in udeleženci tabora bodo deležni predstavitve dvoranskega balinanja (boccio bo predstavila selektorica Maja Bobnar) in paraatletike (trener Luka Cmok). Dan bomo sklenili s športnimi igrami za vse udeležence v telovadnici OŠ Debra, kjer bo družine spodbujal tudi Levček Mark, nagrade za družine pa prispevali Loterija Slovenije in Zavarovalnica Triglav.

Korak naprej programa Postani športnik

»Program Postani športnik nadaljuje svojo novo pot razvoja s prvim športnim taborom za mlade invalide. Otroke in starše bomo popeljali v aktivna športna dogajanja, kjer se bo našlo za vsakega nekaj. Otroci bodo spoznavali športne aktivnosti, ki so za njih primerne, starši pa bodo od naših strokovnjakov izvedeli, kako so lahko na pravilen način v podporo in oporo, ko se njihovi otroci vključujejo v športne programe. Ne bo manjkalo zabavnih iger, kje bodo naši sponzorji in podporniki poskrbeli, da bodo imele zabavne igre tudi nagrade. Vse skupaj bo zelo poučno zabavno in športno aktivno. Z jasno željo, približati šport mladim, saj prav ukvarjanje s (primernim) športom nudi toliko pozitivnih učinkov na življenje invalidov.« pa je ob tej priložnosti povedal Damjan Lazar, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije-Paralimpijskega komiteja.

V nedeljo, 25. avgusta, bo v okviru tabora potekal tudi medijski dan (začnemo ob 9.00, končamo ob 13.00), ko bodo predavatelji, mladi športniki, družine in predstavniki Zveze za šport invalidov Slovenije-Paralimpijskega komiteja na voljo za izjave.

SOBIVANJE VEDNO NI MOGOČE

Katarina Lukešević

Državni svetnik Branko Tomažič

Foto: B.P.

Včerajšnja oddaja Odprta dlan, kjer je bil gost državni svetnik Branko Tomažič, je bila nadvse pestra in zanimiva. Iz invalidskih organizacij so opozorili, da je prosto gibanje zveri vse prej kot dobrodošlo, saj se invalidi, ki so vezani na invalidski voziček, ne morejo hitro umakniti s poljskih in drugih poti na podeželju. Po drugi strani pa so opozorili tudi na veliko škodo, ki jo povzročajo ne samo volkovi in medvedi, ampak tudi šakali, ki so se v zadnjih letih čezmerno razmnožili na vseh koncih Slovenije. Zveri so tudi v zadnjih letih pobile tudi nekaj ponijev, ki se uporabljajo tudi za hipoterapijo, to je za novo odkrito terapijo s konji, ki je zlasti dobrodošla za otroke z motnjo v duševnem in telesnem razvoju.

Branko Tomažič je opozoril, da tako imenovano sobivanje človeka in velikih zveri ni mogoče v naseljih in mestih o čemer pa prebivalci mest ne vedo nič, saj si ne morejo predstavljati, da bi bili tudi tam ogroženi,

ampak težavo premikajo samo na podeželje. Spomin sega tudi nekaj let nazaj, ko so se medvedi pojavili na ljubljanskem Rudniku, Rožniku in na Šmarni gori.

Poslušalce je zanimalo, kdo so ti funkcionarji z Ministrstva za okolje in prostor, ki forsirajo širitev zveri in so proti omejevanju njenega optimalnega števila. Predlagali so tudi, da bi določen del Slovenije, kot imajo to urejeno tudi v ZDA, namenili naravnemu parku, kjer potem veš, da so na tem področju določena tveganja. B. Tomažič je tudi pojasnil, da je predlog ministrstva, da bi kar ogradili vse pašnike in travnike popolnoma absurden, saj je znano, da zveri ograje spodkopljejo ali pa namenoma plašijo živali znotraj ograje da jih te same porušijo. Prav tako se ni moglo zaobiti tako imenovanih podpisov 13.500 članic in članov društva AniMA, ki jim je očitno samo za zveri, ne vidijo pa strašnega trpljenja mučenih in v agoniji umirajočih domačih živali.

Ena izmed poslušalk z Gorenjske je tudi opozorila na sociološki pomen množenja zveri v ruralnih delih naše države, ki kot vsi vemo, so že tako skoraj spraznjeni. Posledično množenju zveri bo težko prepričati nove in predvsem mlade ljudi z družino, da bi zopet poselili ta del naše domovine.

PRAZNIK IDRIJSKIH ŽLIKROFOV

Okusite žlikrofe s prevezo na očeh

Igor Miljavec

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica se tokratnega **Praznika idrijskih žlikrofov**, ki bo v soboto, **24. avgusta 2019**, udeležuje s prav posebno in na svoj način obogateno ponudbo. Obiskovalcem bomo ponudili idrijske žlikrofe in za posladek štruklje z vrtnico. Skratka izdelke, ki so nastali izpod spretnih rok naših članov v okviru programov rehabilitacije. Pri tem pa prav poseben način rehabilitacije pomeni sodelovanje na javnih prireditvah. Tokrat bo Zavod za turizem Idrija v sodelovanju z Društvom Hudournik iz sirov Klančarjeve kmetije in Ekološke kmetije Smrekar, ki sta dobitnika certifikata odličnosti »Idrija izbrano«, na stojnici našega društva pripravil posebno omako za naše ročno izdelane žlikrofe.

Z namenom povezovanja in podpore se bosta v izdelovanju žlikrofov s prevezo čez oči in korekcijskimi očali preizkusila tudi župana občin Idrija in Cerklje ob Gori Tomaž Vencelj in Gašper Uršič. Podobne preizkušnje bodo lahko deležni tudi vsi obiskovalci, ki bodo tega dne postali ob naši stojnici od 11. ure naprej.

Seveda bodo naše jedi ter preostala ponudba iz našega repertoarja na voljo tudi za pokušino, za nakupom pa bo vsak prispeval tudi za programe rehabilitacije slepih in slabovidnih. **Poleg tega je dejavnosti in prizadevanja društva mogoče podpreti še z SMS donacijo. Na številko 1919 pošljite SMS sporočilo s ključno besedo SLEPI (ali SLEPI5) in prispevali boste en (1) ali pet (5) evrov za programe rehabilitacije v domačem in širšem okolju.** S tem podpirate delovanje Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Nova Gorica, ki letos praznuje tudi svojo 70-letnico delovanja.

Sicer pa Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica na različne načine in pod budnim očesom stroke skrbi za rehabilitacijo slepih in slabovidnih na območju celotne Severne Primorske. Med drugim smo s socialnim podjetjem Zavod GOST na Planoti dejavni v setvi, žetvi, predelavi in pripravi jedi ter izdelkov iz zelišč. Poudarek je na strokovnosti, socialnem čutu ter nasploh na celovitem pristopu z vključevanjem svojcev in širšega družbenega okolja.

Foto: Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica

ŠTEFKA NA EXPANO NOČNEM GLOW TEKU 2019 NA 4.35 KM Katarina Lukešević

Štefka na prvem Expano nočnem glow teku

Foto: Š.V.

Naša redna bralka in nepogrešljiva udeleženka tekaških prireditev po Sloveniji, Štefka Vegan iz Maribora, se je udeležila prvega Expano nočnega glow teka, ki je potekal v soboto, 17. avgusta, zvečer ob Soboškem

jezeru. V Murski Soboti se je zbralo 300 tekačev, ki so tekli na 4.35 km in 8.7. km razdalji ob jezeru. Kot vidite, je zadovoljna in nasmejana prišla na cilj.

Ogrevanje tekačev pred samim tekom

Foto: Š.V.

ODPRTA SCENA

Znana ameriška pevka obtožena spolnega nadlegovanja Po Jutarnjem listu pripravila Katarina Lukešević

KATY PERRY NA METI Model optužio pjevačicu za zlostavljanje

Gotovo deset godina nakon snimanja spota za pjesmu "Teenage Dream", 38-godišnji model Josh Kloss optužio je Katy Perry za seksualno zlostavljanje. Na svojem profilu na Instagramu Kloss je u poduljem postu opisao kako ga je glazbenica ponizila i osramotila pred gomilom ljudi na privatnom partyju kad mu je skinula trenirku i donje rublje te svima pokazala njegove genitalije. Kako je dodao, to je napisao kako bi pokazao da moćne žene mogu biti jednako "odvratne" kao i moćni muškarci. Prijatelji pjevačice tvrde da Kloss laže i da je opsjednut s Perry. **51 ml**

Jutarnji list 14. avgust 2019

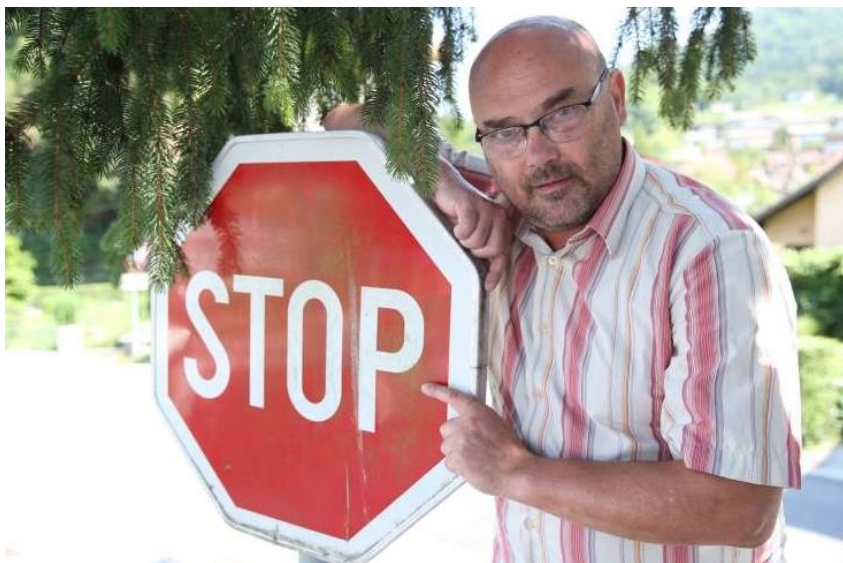
Na svojem Instagram profilu se je oglasil 38-letni maneken Josh Kloss in za gibanje Me Too, ki se osredotoča le na žrtve ženskega spola, delil zgodbo svojim sledilcem in ostali javnosti. Deset let nazaj je Josh sodeloval z ameriško pevko Katy Perry. Nastopil je v njenem glasbenem videospotu za pesem »Teenage Dreams« (Najstniške sanje). Danes, deset let kasneje, nam javno sporoča, da ga je pevka seksualno zlorabila in javno osramotila na zasebni rojstnodnevni zabavi stilista Johnnuya Wujka, ko je pred množico ljudi potegnila dol njegove Adidas hlače, spodnjice in tako so vsi videli njegov penis.

Josh sporoča, da znajo biti vplivne ženske prav tako enako »ogabne« kot so vplivni moški. Vsi samo izkoriščajo svoj položaj in moč. Na njegovo zgodbo so se odzvali prijatelji pevke, ki pravijo, da Josh laže in da je obseden s Katy Perry.

Ni prvič, da je Perry tarča takšnih obtožb. Perry je sodnica na ameriškem reality showu »American Idol« (Ameriški idol). Lani je na avdicijah omenjene oddaje prisilno poljubila enega od tekmovalcev, ki je priznal, da hrani svoj prvi poljub za svojo prvo punco. Dejansko mu je ukradla prvi poljub, ne da bi on privolil v to.

To je samo dokaz, da so lahko določene »zlorabe« tudi s strani žensk, kar tudi večkrat omenja Roman Vodeb.

ODPRTA SCENA
PSIHOPATI?! VSE VEČ JIH BO!
Roman Vodeb

Roman Vodeb

Foto: Primož Lavre

*Ker se v zadnjem času toliko govori o psihopatih, bi bilo potrebno nekaj stvari razložiti – **predvsem to, kako psihopat nastane.** Zadnji eklatanten primer psihopata, ki je bil razkrinkan, je bil Sebastian Colarič, ki se je – potem ko je ustrelil svoje dekle Saro Veber – spremenil priimek v Abramov. Latentnih psihopatov je precej več, le da se jih ne razkrinka, pač pa neovirano smetijo po družbi. Včasih so celo zelo produktivni. Določeni podsistemi bi se čez noč sesuli v prah, če v svojem jedru ne bi imeli inkorporirane psihopate – eklatanten primer so finančne borze, na katerih pogosto prosperirajo ravno (latentni)*

psihopati. Tudi med top-menedžerji je precej psihopatov, ki v svojem čustvovalnem aparatu ne premorejo trohice sočutja. En sam narcizem jih je.

Če bi se kdo res rad poglobil v etiologijo nastanka psihopata – si naj prebere knjigo Karmen Šterk »Serijski morilec – normalen psihopat psihopatološke matere«. V tej knjigi boste spoznali predvsem to, kako mame lahko fatalno zaznamujejo svojega sina, da postane psihopat, v določenem primeru tudi serijski morilec (žensk). Bistvo ponesrečenega tandema – mati-sin – je še to, da življenju bodočega psihopata v falični fazi – torej, ko bi otrok moral pravilno/ustrezno razreševati Ojdipov kompleks – ni bilo prisotnega očeta oz. je bil le-ta simbolno kastriran, torej brez moči, da bi se zoperstavil (jo korigiral) »preveč slabi mami« (kot bi rekel Donald Winnicott).

Glede na to, da je ta tekst pisan za invalidsko populacijo, je naslednji namig nujen. Namreč: pomembna simbolna kastracija za moškega (očeta) lahko predstavlja tudi invalidnost (prikovanost na invalidski voziček). Eden od notoričnih serijskih morilcev je imel očeta brez nog; mama dečka (bodočega serijskega morilca) pa je tega svojega moža pred sinom popolnoma degradirala in ga poniževala. Otrok – tokrat govorimo predvsem o sinovih (moških) – svojega očeta ne sme videti nemočnega in ponižanega. Sploh pa ne sme biti mati tista, ki omalovažuje in pred sinom ponižuje svojega moža, sinovega očeta. Če se to zgodi, se otroku (sinu) ne more razviti močan Nadjaz – vest (ki peče). Ravno instanca Nadjaza (Superega) je tista, ki predstavlja opozicijo nebrzdanemu uživanju in tudi sicer daje človeku življenjski kompas. Zaradi Nadjaza v določenih skušnjavah človek vleče prave (življenjske) poteze. Če očeta v ojdipalni fazi v dečkovem življenju ni prisotnega, se ravno tako v otrokovo psiho naseli nek »virus«. Otrok (sin) brez vzgojne prisotnosti očeta ne more razviti vseh potencialov, na katerih bi v odraslosti (z)gradil moralno razsojanje. Prej ko slej se v življenju zaplete, ali celo izgubi, postane delikvent – v skrajnem primeru celo pravi psihopat (četudi »skriti«, torej latentni).

Pri deklicah je ojdipska situacija seveda drugačna. Anatomija genitalij pač povzroči, da se t. i. kastracijsko misljenje (kompleks) v dekličini glavi odvija drugače. Dečki so kastratibilni – »nekaj« (lulček/penis) se jim da odrezati – deklice pa so nekastratibilne, ker so že (genitalno) »ne-cele«. Ravno zaradi nekastratibilnosti se deklicam Nadjaz ne razvije v smer postkonvencionalnega moralnega razsojanja. Prav zaradi narave kastracijskega kompleksa je moško moralno razsojanje – če je pač deležen harmonične družine s pravičnim

in avtoritativnim očetom – močnejše, bolj pristno. Moški lahko dejansko čuti, kaj je moralno prav in kaj ne. Ženske so v tem kontekstu izvorno prikrajšanje – čeprav jih v moralnih dilemah pogosto rešuje sočutje. Ženske so namreč po drugi strani bolj sočutne, in to ravno zaradi samosmiljenja, ki so ga doživele v ojdipalni oz. kastracijski fazi.

Problem moških psihopatov je tudi faličnost, torej »testosteronskost«, ki jih zapelje v delikventno ekscesnost, tudi v kriminal in ostale »franšize« psihopatije in tudi sociopatije. Nekoč so dečki brez ustrezne vzgojne prisotnosti očetov dobili ime pankrti. Deklice brez očetov – »pankertke« – so imel v odraslosti problem predvsem z moškimi, torej v seksualnosti; bile so, bodisi hiperseksualne (torej promiskuitetne), ali pa aseksualne. No, tudi kot matere niso ravno blestele. Namreč: deklica svoje materinstvo (z)gradi v veliki povezavi z očetom.

Garant, da se nek otrok – mislimo na dečka – ne razvije v psihopata (ali sociopata), je harmonična družina. Takšna, kjer po tihem kraljuje ljubeča in nežna mati, ki po eni strani »vdano« poslušša svojega moža, torej ga ne »kastriira«; vmes ga sicer lahko simpatično »prefilma« na različne feminilne načine in uveljavi svoje mnenje, hotenje, interese, želje ... Oče pa mora biti vzgojno prisoten – ne ravno direktno, pač pa predvsem kot avtoriteta, ki se jo deček malo »boji« in jo hkrati spoštuje; na način, da si želi biti tak – tako dober – kot oče (ki ponoči spi z njegovo mamico).

Zgodba s psihopatijo ženske je bistveno drugačna. Ženske, ki jim je zagodlo otroštvo – bodisi mama, ali celo oče (ali kar oba) – znajo razviti določene »psihopatske« lastnosti, ki v uradni diagnostiki gravitirajo v register »MOM« (torej mejne osebnosten motnje – angleško: borderline). Ženske »psihopatke« načeloma niso tako moteče za družbo – razen, če se ne znajdejo na vodilnih položajih; bolj so »naporne« v družinskem oz. partnerskem življenju. Moški pa so, zaradi svoje faličnosti (prodorne »testosteronskosti«) neznosni – torej ne samo »naporni« – in za družbo in za družino. Problem moške psihopatije je še narcističnost. Najbolj neobvladljivi so patološki narcisi, ki so – če so vpeti v družbo – lahko destruktivni. Lahko pa so tudi produktivni, če jih ne izda histrionični fanatizem in postanejo »verski« fanatiki, torej guruji na različnih področjih. Vselej pa jih vleče tudi v top (vrhunsko) politiko.

Uredništvo ne cenzurira in ne posega v tekste rubrike Odprta scena. Za resničnost navedb je odgovornost izključno na piscih.

MISEL TEGA TEDNA

»Ni vsakdo moj prijatelj, vendar pa je vsakdo moj učitelj!.«

- dr. Kurt Tepperwein, nosilec številnih novih psiholoških smeri in vsebin (1932)

Sporočevalca izdaja Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, p.p. 2539, 1109 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik: Borut S. Pogačnik

Tajnica uredništva: Katarina Lukešević

Telefon: 041/381-679

e-naslov: info@zifs.si

Mednarodna standardna serijska številka: ISSN 2630 – 3639

Uredniški odbor sestavljajo: Borut Sever (NSIOS), Luka Pavlin (ZDSSS), Adem Jahjefendič (ZDGNS), Jože Globokar (ZPS), Pavel Kranjc (ZMS), Drago Perko (ZŠIS), Jože Ocvirk (Društvo za zdravje naroda), Klemen Porenta (Sonček), Niko Kostjukovskij (predstavnik bralcev)